

WANDEL MEE LANGS DELFTSE WEESHUIZEN

Het Meisjeshuis in Delft, oorspronkelijk een weeshuis voor meisjes, is tegenwoordig een monument waar onder andere Erfgoedhuis Zuid-Holland gevestigd is. Deze wandeling voert langs plekken die te maken hebben met de zorg voor weeskinderen in Delft.

Je kunt kiezen voor een korte route van 2 km of een langere van 4 km. De keuze maak je bij punt 7.

De wandeling begint en eindigt bij het Meisjeshuis, Oude Delft 116 in Delft.

1. Meisjeshuis, Oude Delft 116, Delft

Het Meisjeshuis staat op de plek van het Heilige-Geestzusterhuis, opgericht rond 1400. De zusters zorgden voor zieken, maar na de opheffing van kloosters in 1573 werd het een weeshuis voor 'schamele meisjes' uit Delftse families. Het huis groeide en in 1769 werd het vervangen door nieuwbouw, ontworpen door Nicolaas Terburgh. In de 20e eeuw liep het aantal wezen snel terug, door betere medische voorzieningen en pleegzorg. In 1954 verkocht de gemeente het pand, maar in 1974 werd het teruggekocht en gerestaureerd. Sinds 2004 is het een levend monument.

Ga bij de kapel rechtsaf door de Nieuwstraat, over de brug rechtsaf en meteen links naar de Markt.

2. Stadhuis, Markt 87, Delft

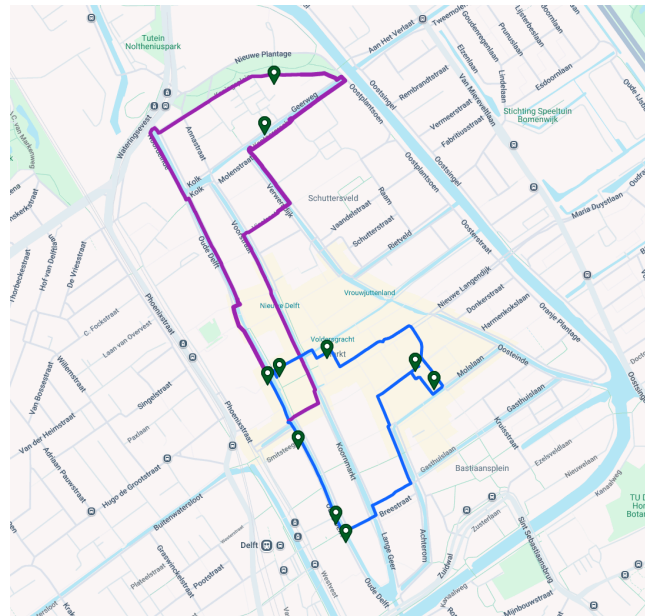
Het stadsbestuur speelde een rol in de zorg voor weeskinderen. De Weeskamer, gevestigd in het stadhuis, hield toezicht op de erfenissen van kinderen zonder ouders. Deze taak werd in 1811 overgenomen door de rechtbank.

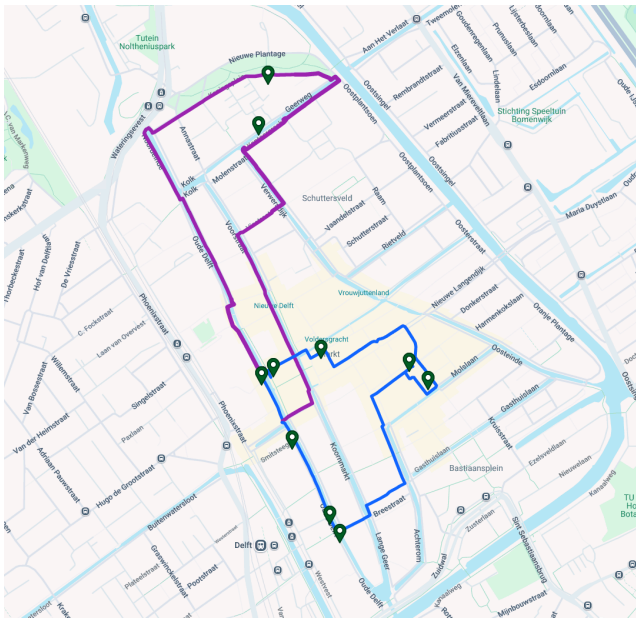
Steek de Markt over, loop rechts van de Nieuwe Kerk over de Oude Langendijk, ga rechtsaf de Burgwal op, houd links aan en loop via de Beestenmarkt rechtsaf naar Stadsherberg de Mol op Molslaan 104.

3. Molslaan 104, Delft

Weeskinderen zonder familie kwamen vroeger in het Heilige-Geesthuis terecht, dat diende als een soort voedselbank voor armen en opvangcentrum voor kinderen. Het wordt daarom in de volksmond ook wel het Vondelingenhuis genoemd. Na de Opstand tegen Spanje in 1572 werd het een gereformeerd weeshuis. Het pand werd later een stadstimmerwerf.

Ga de Maria Gouweloospoort in, en loop door tot de Burgwal. Ga rechtsaf.

4. Burgwal 45, Delft

Hier bevond zich vroeger een katholiek weeshuis in de Papenhoek, opgericht in 1749 nadat katholieken toestemming kregen om eigen instellingen te stichten. In 1769 verhuisde het weeshuis naar de Oude Langendijk. Het voormalige pand aan de Burgwal werd samengevoegd met de Stadsleenbank.

Volg de Burgwal linksaf (westwaarts). Ga bij de Gasthuislaan rechtsaf de brug over, loop door de Gasthuissteeg. Ga aan het eind linksaf de Koornmarkt op, rechtsaf de brug over. Loop de Breestraat uit tot de Oude Delft.

5. Oude Delft 55, Delft

Op deze plek bevond zich het Sint-Barbaraklooster, dat na de opheffing in 1573 werd omgevormd tot het Weeshuis der Gereformeerden. Hier werden honderden jongens en meisjes opgevangen en opgeleid. In de 19e eeuw kwam het klooster te vervallen om nog als weeshuis te dienen en in 1910 verhuisden de wezen naar nieuwbouw aan het Koningsplein.

Ga op de Oude Delft een stukje linksaf.

6. Oude Delft 49 (1759-1803 en 1843-1911), Delft

In 1754 schonk Maria Duyst van Voorhout een deel van haar vermogen aan weeshuizen, wat leidde tot de oprichting van de Fundatie van Renswoude, een internaat voor begaafde jongens. In 1759 werd een huis gebouwd voor deze jongens, waar zij onderwezen werden in wiskunde en technische vakken.

Loop terug en volg de Oude Delft in de richting van de Oude Kerk tot nummer 95.

7. Oude Delft 95 (1803-1812), Delft

In 1802 verhuisde de Fundatie van Renswoude naar dit pand, maar door financiële problemen sloot het internaat enkele jaren later. Het pand werd later de thuisbasis van de Koninklijke Akademie, die later uitgroeide tot de Technische Universiteit Delft.

Lange variant (4 km): Ga rechtsaf de brug over, loop door de Peperstraat, aan het eind linksaf de Wijnhaven op, die gaat over in de Hippolytusbuurt en de Voorstraat. Ga de witte gietijzeren brug over, loop door de Visstraat, ga aan het eind de brug over en volg linksaf de Verwersdijk, aan het eind rechtsaf de Kantoornacht op. Ga verder bij punt 8.

Korte variant (2 km): volg de Oude Delft verder tot nummer 137. Ga verder bij punt 10.

8. Kantoornacht 8-12, Delft

In 1894 werd een nieuw katholiek Oude-Mannen- en Jongenshuis gebouwd aan de Kantoornacht. Door daling van het aantal wezen werd de functie na de Tweede Wereldoorlog opgeheven. Het gebouw werd gesloopt en vervangen door nieuwbouwwoningen.

Vervolg de Kantoornacht, ga aan het eind linksaf de brug over, meteen links-rechts naar het Koningsplein.

9. Koningsplein 83, Delft

In 1910 werd het gereformeerde Weeshuis verhuisd naar nieuwbouw aan het Koningsplein. Al snel bleek het te groot vanwege de afname van het aantal wezen. Het pand werd later overgenomen door een basisschool.

Vervolg het Koningsplein tot het eind, ga linksaf het Noordeinde op, dit gaat over in de Oude Delft. Volg die tot de Oude Kerk, ga rechts de brug over en meteen links, vervolg de Oude Delft aan de overzijde tot nummer 137.

10. Oude Delft 137 (1926-1970)

In 1927 werd het gereformeerde Weeshuis omgevormd tot een tehuis voor werkende jongens, onder leiding van Willem Stakenburg. Het tehuis verhuisde in 1970 naar de Bieslandsekade, maar werd kort daarna gesloten vanwege financiële problemen. Sindsdien houdt de stichting zich bezig met andere vormen van jeugdzorg.

Ga weer terug naar het Meisjeshuis aan de Oude Delft 116.

Wil je meer weten over alle locaties?

Bekijk dan de route op onze site:
geschiedenisvanzuidholland.nl/weeshuis

Of scan de QR-code hiernaast

Deze wandelroute werd gemaakt door historicus Gerrit Verhoeven in opdracht van Erfgoedhuis Zuid-Holland ter ere van het 25-jarig jubileum van deze stichting.

